

Dosarul nr. 2r-363/22

2-19103420-01-2r-21122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

D E C I Z I E

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Nichitin Ludmila, reprezentată de avocatul Cașu Iulian,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de OCN "SMS Credit" SRL împotriva Ludmilei Nichitin cu privire la încasarea împrumutului restant, a dobânzii contractuale, a penalității de întârziere, a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Nichitin Ludmila împotriva hotărârii din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2019, OCN "SMS Credit" SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Nichitin cu privire la încasarea împrumutului restant, a dobânzii contractuale, a penalității de întârziere, a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), acțiunea a fost admisă parțial.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 14 martie 2022, Nichitin Ludmila a declarat apel, solicitând și repunerea în termen a apelului declarat.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului a indicat că prezenta cauză a fost examinată în lipsa ei, fără a fi comunicată data, locul și oral ședinței. A invocat că, citația a fost expediată pe o adresă la care nu locuiește, iar citarea publică a fost dispusă cu încălcarea normelor de procedură.

A explicat că nu domiciliază pe adresa indicată din 24 octombrie 2020, data la care a fost înregistrat un alt domiciliu, prezentând copia buletinului de identitate și a explicat că societatea reclamantă nu a întreprins toate măsurile pentru stabilirea locului aflării ei.

Prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Nichitin Ludmila împotriva hotărârii din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 20 aprilie 2022, Nichitin Ludmila, reprezentată de avocatul Cașu Iulian, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel la rejudecare.

În susținerea recursului declarat a menționat în esență motivele invocate în cererea cu privire la repunerea în termenul de atac, evidențiind eșuarea procedurii de citare în prima instanță și, în special, a faptului că societatea reclamantă a furnizat instanței o informație greșită cu privire la domiciliul Ludmillei Nichitin.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 aprilie 2022, iar recursul a fost declarat 20 aprilie 2022, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nichitin Ludmila, reprezentată de avocatul Cașu Iulian, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Centru), a fost pronunțat public la 09 martie 2021.

La fel, este cert și faptul că, Nichitin Ludmila a fost citată legal la ședințele de judecată ce au avut loc în cadrul judecării cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin avizul publicitar anexat la materialele cauzei.

Sub acest context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa că, actele de procedură au fost comunicate Ludmillei Nichitin la adresa indicată în contractul încheiat cu societatea reclamantă precum și în buletinul de identitate care a fost anexat la cererea de chemare în judecată. Astfel, cronologia evenimentelor atestă că acțiunea a fost depusă la 19 decembrie 2019, iar prima citare a Ludmillei Nichitin a fost făcută la 16 ianuarie

2020, repetat la 15 mai 2020, pe când domiciliul ultimei a fost modificat la 24 octombrie 2020.

În corespundere cu prevederile art. 39 alin. (1) din Codul civil, până la proba contrară, domiciliul sau reședința temporară a persoanei fizice se prezumă că se află la locul menționat ca atare în buletinul de identitate sau, după caz, în alt act de identitate prevăzut de lege.

Legislația civilă nu impune limite ca o persoană fizică să-și schimbe domiciliul/reședința sau să poată avea și alte adrese pentru corespondență, însă acestea urmând a fi cunoscute atât de părți, cât și de către instanța de judecată.

În acest sens, în ipoteza în care Nichitin Ludmila nu cunoștea despre existența unui proces judiciar, iar pe parcursul acestuia și-a modificat domiciliul, aceasta potrivit pct. 6.3.2. din Condițiile contractuale standard, avea obligația de a comunica, cel târziu în 24 de ore, schimbarea acestor date personale, fapt care obliga OCN "SMS Credit" SRL să comunice aceste date instanței de judecată. La caz, Nichitin Ludmila nu a respectat această obligație, iar schimbarea domiciliului nu îi poate fi opozabilă nici părții adverse, și nici instanței de judecată.

Prin urmare, se atestă că OCN "SMS Credit" SRL a întreprins toate măsurile pentru identificarea locului aflării pârâtei, prezentând copia buletinului de identitate valabil al pârâtei, astfel citarea publică dispusă de către prima instanță nu a fost una deficientă sau inoportună.

Așadar, fiind cert faptul citării legale a Ludmilei Nichitin, instanța de recurs atestă prezumția cunoașterii despre un proces judiciar care ar putea să se răsfrângă asupra drepturilor ei.

Totuși, Nichitin Ludmila a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 14 martie 2022, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Așadar, alegațiile din cererea de recurs referitoare la faptul că, declararea la 14 martie 2022 a apelului se datorează aflării cu întârziere despre hotărâre ceea ce în opinia recurenteii o îndreptățește să solicite repunerea în termenul de atac, se apreciază critic de către Colegiu, or termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

După cum a fost reiterat supra, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă, Nichitin Ludmila nu a livrat niciun argument plauzibil din care cauză a așteptat mai bine de un an, pentru a-și exercita dreptul de a contesta hotărârea.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Nichitin Ludmila urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, inter alia, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august

2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, inter alia, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, Golder vs. the United Kingdom, hotărâre din 21 ianuarie 1975; Z and Others vs. the United Kingdom, hotărâre din 10 mai 2001; și Kreuz vs. Poland, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Nichitin Ludmila, reprezentată de avocatul Cașu Iulian.

Se menține încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”SMS Credit” SRL împotriva Ludmilei Nichitin cu privire la încasarea împrumutului restant, a dobânzii contractuale, a penalității de întârziere, a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh